

TBMM
Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığı'na

Görüşülmekte olan Kanun Teklifinin nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddenin eklenmesini ve izleyen madde numaralarının buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Madde : 04/01/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 13 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Mücbir sebep hali 01/06/1989 tarihli 3568 sayılı Kanun kapsamında Maliye Bakanlığı'na yapılan düzenlemelerle mükelleflerin ödevlerinin yerine getirilmesinde serbest muhasebeci mali müşavirler ve yeminli mali müşavirlere yetki ve sorumluluk getiren haller için de geçerlidir. Hazine ve Maliye Bakanlığı mücbir sebep halinin meslek mensupları için de geçerli olmasının usul ve esaslarını belirlemeye yetkilidir.”

GEREKÇE

Uygulamada mücbir sebep hali mükelleflerin kendi durumları için kabul edilmektedir. Ancak zaman içerisinde ortaya çıkan gelişmeler ve değişiklikler, mücbir sebep halinin yeniden ve farklı olarak yorumlanmasını zorunluluğunu gerektirmektedir. Örneğin 29.6.1997 tarihli ve 23034 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 4 Sıra No.lu Vergi Beyannamelerinin Serbest Muhasebeci ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlerce İmzalanması Hakkında Genel Tebliğ'de; kurumlar vergisi veya ticari, zirai ve mesleki kazancı nedeniyle gerçek usulde vergilendirilen gelir vergisi mükelleflerinden aktif toplam ve net satışlar bazında belirlenen hadleri aşmayanların yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamelerini 3568 sayılı kanuna göre yetki almış meslek mensuplarına imzalatmak zorunda oldukları belirtilmiş; bir önceki yıl aktif veya net satışlar toplamı belirlenen hadleri aşan mükelleflerin ise, beyannamelerini 18 sıra numaralı "Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu Genel Tebliği" hükümlerine göre yeminli mali müşavirlere tasdik ettirecekleri ve bu hadlerden birisinin aşılmasının, beyannamelerin yeminli mali müşavirlerce tasdik edilmesi için yeterli olacağı açıklanmıştır.

Bu durumda söz konusu düzenleme kapsamında olan mükellefler beyannamelerini sadece kendileri imzalayarak gönderememekte ve SMMM'lerin de mükellefin vergi beyannamesini imzalamaları gerekmektedir. Örneğin mükellefin beyannamesini imzalamasına rağmen anlaşmalı olduğu SMMM'nin ağır hasta olması ya da tutuklanması gibi hallerde mükellefin beyannamesi gönderilememekte, diğer meslek mensupları, tutmadıkları ya da hakim olmadıkları defter kayıtlarının sorumluluğunu doğal olarak almak istememektedirler. Bu durumda, mükellef cezalı

tarhiyatla karşı karşıya kalabilmektedir. Bu gerekçelerle mükellefler için geçerli olan mücbir sebep hallerinin SMMM'ler içinde geçerli olmasının gerektiği değerlendirilmektedir. Benzer durum tam tasdik, KDV iadesi ya da bazı teşvik düzenlemeleri için YMM Raporunun arandığı hallerde YMM'ler için de geçerlidir.

Önerge ile mücbir sebep halinin 01/06/1989 tarihli 3568 sayılı Kanun kapsamında yapılan düzenlemelerle mükelleflerin ödevlerinin yerine getirilmesinde serbest muhasebeci mali müşavirler ve yeminli mali müşavirlere yetki ve sorumluluk getiren haller için de geçerli olması önerilmektedir.

AÇIKLAMA NOTU

GEREKÇE

10/1/1961 tarihli ve 10703 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 213 sayılı Vergi Usul Kanununun "Mücbir sebepler:" başlıklı 13'üncü maddesi yürürlük tarihinden bu yana hiç değişmeyen kalan ender maddelerinden birisidir.

Uygulamada mücbir sebep hali mükelleflerin kendi durumları için kabul edilmektedir. Ancak zaman içerisinde ortaya çıkan gelişmeler ve değişiklikler, mücbir sebep halinin yeniden ve farklı olarak yorumlanmasını zorunluluğunu gerektirmektedir. Örneğin 29.6.1997 tarihli ve 23034 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 4 Sıra No.lu Vergi Beyannamelerinin Serbest Muhasebeci ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlerce İmzalanması Hakkında Genel Tebliğ'de; kurumlar vergisi veya ticari, zirai ve mesleki kazancı nedeniyle gerçek usulde vergilendirilen gelir vergisi mükelleflerinden aktif toplam ve net satışlar bazında belirlenen hadleri aşmayanların yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamelerini 3568 sayılı kanuna göre yetki almış meslek mensuplarına imzalatmak zorunda oldukları belirtilmiş; bir önceki yıl aktif veya net satışlar toplamı belirlenen hadleri aşan mükelleflerin ise, beyannamelerini 18 sıra numaralı "Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu Genel Tebliği" hükümlerine göre yeminli mali müşavirlere tasdik ettirecekleri ve bu hadlerden birisinin aşılmasının, beyannamelerin yeminli mali müşavirlerce tasdik edilmesi için yeterli olacağı açıklanmıştır. Ayrıca teknolojik gelişmelere bağlı olarak vergi beyannamelerinin elektronik ortamda verilmesine ilişkin düzenlemeler yapılmıştır. Bu kapsamda, 340 sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile e-beyannamelerin serbest muhasebeci mali müşavirler aracılığıyla gönderilmesi zorunlu hale getirilmiştir.

Bu durumda söz konusu düzenlemeler kapsamında olan mükellefler beyannamelerini sadece kendileri imzalayarak gönderememekte ve serbest muhasebeci mali müşavirlerin de mükelleflerin vergi beyannamelerini imzalamaları ve elektronik ortamda göndermeleri gerekmektedir. Örneğin mükellefin beyannamesini imzalamasına rağmen anlaşmalı olduğu SMMM'nin ağır hasta olması ya da tutuklanması gibi hallerde mükellefin beyannamesi gönderilememekte, diğer meslek mensupları, tutmadıkları ya da hakim olmadıkları defter kayıtlarının sorumluluğunu doğal olarak almak istememektedirler. Bu durumda, mükellef cezalı tarhiyatla karşı karşıya kalabilmektedir. Bu gerekçelerle mükellefler için geçerli olan mücbir sebep hallerinin SMMM'ler içinde geçerli olmasının gerektiği değerlendirilmektedir. Benzer

durum tam tasdik, KDV iadesi ya da bazı teşvik düzenlemeleri için YMM Raporunun arandığı hallerde YMM'ler için de geçerlidir.

Bu konuda yasal düzenleme yapılarak Vergi Usul Kanunu'nun 13'üncü maddesine önerilen paragrafın eklenmesi yoluyla değişiklik yapılması uygun olacaktır. Maddede mücbir sebep halleri sayılmakta ancak paragraf sonunda "gibi" edatı kullanılarak Maliye Bakanlığı'na bu konuda takdir hakkı da verilmektedir.

Maddenin Mevcut Hali	Maddenin Değişiklik Önerisi Sonrası Hali
<p>Mücbir sebepler:</p> <p>Madde 13 – Mücbir sebepler:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Vergi ödevlerinden her hangi birinin yerine getirilmesine engel olacak derecede ağır kaza, ağır hastalık ve tutukluluk;2. Vergi ödevlerinin yerine getirilmesine engel olacak yangın, yer sarsıntısı ve su basması gibi afetler;3. Kişinin iradesi dışında vukua gelen mecburi gaybubetler;4. Sahibinin iradesi dışındaki sebepler dolayısıyla defter ve vesikalarının elinden çıkmış bulunması; <p>gibi hallerdir.</p>	<p>Mücbir sebepler:</p> <p>Madde 13 – Mücbir sebepler:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Vergi ödevlerinden her hangi birinin yerine getirilmesine engel olacak derecede ağır kaza, ağır hastalık ve tutukluluk;2. Vergi ödevlerinin yerine getirilmesine engel olacak yangın, yer sarsıntısı ve su basması gibi afetler;3. Kişinin iradesi dışında vukua gelen mecburi gaybubetler;4. Sahibinin iradesi dışındaki sebepler dolayısıyla defter ve vesikalarının elinden çıkmış bulunması; <p>gibi hallerdir.</p> <p>Mücbir sebep hali 01/06/1989 tarihli 3568 sayılı Kanun kapsamında Maliye Bakanlığı'nca yapılan düzenlemelerle mükelleflerin ödevlerinin yerine getirilmesinde serbest muhasebeci mali müşavirler ve yeminli mali müşavirlere yetki ve sorumluluk getiren haller için de geçerlidir. Hazine ve Maliye Bakanlığı mücbir sebep halinin meslek mensupları içinde geçerli olmasının usul ve esaslarını belirlemeye yetkilidir.</p>